

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 708

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 30 iulie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 564 din 31 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (8 ¹) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.....	2–5
Decizia nr. 572 din 31 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	5–8
Decizia nr. 99 din 27 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (3), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite	9–11
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.826/2.372. — Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Autorității Vamale Române pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Autorității Vamale Române nr. 417/1.204/2025 privind aprobarea criteriilor pentru evaluarea riscului fiscal în vederea determinării operatorilor economici care prezintă risc fiscal ridicat, prevăzuți la art. 375 alin. (1 ¹) și la art. 435 alin. (3 ¹) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	11–12
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 180 din 19 mai 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 564 din 31 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (8¹) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (8¹) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, excepție ridicată de Societatea Italrom Leather — S.R.L. din comuna Vețel, satul Mintia, județul Hunedoara, în Dosarul nr. 2.015/97/2019/a1 al Tribunalului Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 87D/2020.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, avocat Andreea Sichițiu, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autoarea excepției a depus note scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, menționând că, deși textul criticat a fost modificat în dinamica legislativă, critica subzistă și normele prezintă relevanță, întrucât dosarul la instanțele de fond nu a fost soluționat.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului ales prezent, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată prin notele scrise, și prezintă, pe scurt, motivele invocate în susținerea acesteia, respectiv: textul criticat este lipsit de claritate, previzibilitate și echivoc, dând naștere unor situații discriminatorii între creditorii bugetari și cei chirografari, și, de asemenea, este contrar egalității în drepturi și dreptului de proprietate privată; de cele mai multe ori, se ajunge în situația ca debitorul aflat în insolvență să intre ulterior în faliment tocmai ca urmare a deciziilor luate de creditorii bugetari, care au drept de vot, dar care nu se bucură de o creanță certă, lichidă și exigibilă; creditorii bugetari nu ar trebui înscrși la masa credală sub o condiție rezolutorie, având în vedere că aceste creanțe au fost contestate în contenciosul administrativ; creanța bugetară, fiind o creanță litigioasă, nu ar putea da naștere unui drept de vot.

5. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, având în vedere, pe de o parte, că prin critica formulată se solicită Curții Constituționale să dea o dezlegare stării de fapt în care se află autoarea excepției cu privire la aspectele invocate, chestiune ce ține de resortul instanțelor judecătorești. Pe de altă parte, critica este formulată prin raportarea și coroborarea normelor deduse controlului de constituționalitate cu alte norme legale. Or, instanța de

contencios constituțional analizează constituționalitatea unui text prin raportare la prevederile Constituției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 12 decembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.015/97/2019/a1, **Tribunalul Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (8¹) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență**, excepție ridicată de Societatea Italrom Leather — S.R.L. din comuna Vețel, satul Mintia, județul Hunedoara, într-o cauză având ca obiect soluționarea contestațiilor formulate împotriva tabelului preliminar de creanțe.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 102 alin. (8¹) din Legea nr. 85/2014 sunt neconstituționale, în coroborare cu cele ale art. 75 alin. (1), ale art. 102 și ale art. 105 din aceeași lege, ale art. 203 alin. (1) și ale art. 220 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu precădere prin efectele pe care acestea din urmă le produc, în funcție de data nașterii obligațiilor și a creanțelor fiscale, de modul cum acestea sunt executate, contestate, eșalonate sau suspendate și de data calculării și impunerii acestora de către organele fiscale — (i) anterior deschiderii procedurii insolvenței sau (ii) ulterior deschiderii procedurii insolvenței —, precum și de posibilitatea contribuabilului de a utiliza căile de atac pentru contestarea actelor administrativ-fiscale emise de către organele fiscale. În cea de-a doua ipoteză antereferită, deși la nivel teoretic contribuabilul are toate pârghiile necesare pentru a contesta actele administrativ-fiscale emise în cursul procedurii și de a solicita suspendarea executării acestora în virtutea legii contenciosului administrativ, în practică, având în vedere faptul că intervine procedura insolvenței, organul fiscal nu poate solicita executarea silită a acestor obligații fiscale suplimentare, ci numai înscrierea la masa credală și, prin urmare, nici contribuabilul nu poate contesta executarea silită și nu poate dovedi existența unei pagube iminente care să impună suspendarea executării silite.

8. Raportat la speța de față, se învederează că este îndeplinită prima condiție prevăzută de normele criticate, respectiv aceea ca actul administrativ-fiscal să fie contestat. În schimb, deși executarea actului administrativ-fiscal nu a fost suspendată/dispusă pe calea contenciosului administrativ prin hotărâre judecătorească definitivă, totuși suspendarea executării acestuia s-a produs de drept, ca urmare a faptului că debitorul a obținut eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale respective, iar această eșalonare are efect suspensiv de executare, potrivit art. 203 alin. (1) din Codul de procedură fiscală. Așadar, în perioada eșalonării, debitorul nu ar fi avut interesul obținerii suspendării executării actului în discuție pe cale judecătorească, context în care, după încetarea efectelor deciziei de eșalonare, nu mai putea demonstra cazul bine

justificat ori necesitatea prevenirii unei pagube iminente, din moment ce i se acordase eşalonarea. Prin urmare, dacă s-ar fi ținut seama, în ipoteza normei art. 102 alin. (8¹) din Legea nr. 85/2014, și de suspendarea de drept a executării silite conform prevederilor antereferte din Codul de procedură fiscală, efectul ar fi fost înscrierea creanței fiscale din speță doar ca creanță sub condiție suspensivă, nu rezolutorie, ceea ce ar fi determinat aplicarea altor reguli în privința dreptului de vot al creditorului fiscal. Or, toate aceste aspecte, prin caracterul neclar și echivoc al normei criticate, în coroborare cu cele cuprinse în actele normative mai sus menționate, conduc la încălcarea unor drepturi fundamentale, spre exemplu, egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul la apărare, dreptul de proprietate privată și libertatea economică, după caz, atât ale debitorului, cât și ale celorlalți creditori, alții decât creditorul bugetar.

9. Tribunalul Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal nu și-a exprimat opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

10. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 102 alin. (8¹) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014. Dispozițiile art. 102 alin. (8¹) au fost introduse în Legea nr. 85/2014 prin art. I pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 840 din 2 octombrie 2018. Ulterior sesizării Curții Constituționale, dispozițiile criticate au fost modificate prin art. unic pct. 9 din Legea nr. 113/2020 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 8 iulie 2020, fiind păstrată numai parțial soluția legislativă criticată. Având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale în redactarea criticată, având următorul cuprins: „(8¹) *Creanțele fiscale constatate printr-un act administrativ fiscal contestat și a cărei executare silită nu a fost suspendată prin hotărâre judecătorească definitivă vor fi admise la masa credală și înscrise sub condiție rezolutorie până la finalizarea contestației de către instanța de contencios administrativ.*”

14. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) cu privire la principiul legalității, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*, ale art. 24 — *Dreptul la*

apărare, ale art. 44 alin. (1) și (2) referitor la dreptul de proprietate privată, ale art. 45 — *Libertatea economică*, ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți* și ale art. 115 alin. (6) referitor la delegarea legislativă și la condițiile în care aceasta poate avea loc.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile criticate fac parte din titlul II — *Procedura insolvenței*, capitolul I — *Dispoziții comune*, secțiunea 4 — *Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile* din Legea nr. 85/2014. Astfel, în urma deschiderii procedurii, administratorul judiciar va trimite o notificare tuturor creditorilor menționați în lista depusă de debitor potrivit legii, debitorului și oficiului registrului comerțului sau, după caz, registrului societăților agricole ori altor registre unde debitorul este înmatriculat/înregistrat, pentru efectuarea mențiunii [art. 99 alin. (1) din Legea nr. 85/2014].

16. În acest context, art. 102 din Legea nr. 85/2014 dispune următoarele: (i) toți creditorii ale căror creanțe sunt anterioare datei de deschidere a procedurii, cu excepția salariilor ale căror creanțe vor fi înregistrate de administratorul judiciar conform evidențelor contabile, vor depune cererea de admitere a creanțelor în termenul fixat în hotărârea de deschidere a procedurii [alin. (1) teza întâi]; (ii) cererea de admitere a creanțelor trebuie făcută chiar dacă acestea nu sunt stabilite printr-un titlu [alin. (3)]; (iii) creanțele nescadente sau sub condiție la data deschiderii procedurii vor fi admise la masa credală și vor fi îndreptățite să participe la distribuire de sume în măsura îngăduită de titlul din care fac parte aceste prevederi [alin. (4)]; (iv) sunt creanțe anterioare și creanțele bugetare stabilite printr-o decizie de impunere întocmită ulterior deschiderii procedurii, dar care are ca obiect activitatea anterioară a debitorului [alin. (1) teza a doua]; (v) în termen de 60 de zile de la data publicării în Buletinul procedurilor de insolvență (*BPI*) a notificării privind deschiderea procedurii, organele de inspecție fiscală vor efectua inspecția fiscală pe baza analizei de risc, potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare [alin. (1) teza a treia]; (vi) creditorii bugetari vor înregistra cererea de admitere a creanței, conform evidențelor proprii, în termenul-limită pentru înregistrarea cererii de admitere a creanțelor asupra averii debitorului, care va fi de maximum 45 de zile de la deschiderea procedurii [potrivit art. 100 alin. (1) lit. b)], urmând ca, în termen de 60 de zile de la data publicării în *BPI* a notificării privind deschiderea procedurii, să înregistreze un supliment al cererii de admitere a creanței inițiale, dacă este cazul [alin. (1) ultima teză]; (vii) creanțele fiscale constatate printr-un act administrativ fiscal contestat și a cărei executare silită nu a fost suspendată prin hotărâre judecătorească definitivă vor fi admise la masa credală și înscrise sub condiție rezolutorie până la finalizarea contestației de către instanța de contencios administrativ [alin. (8¹) în forma criticată].

17. Față de acest din urmă text legislativ, autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită de faptul că în speța sa există un act administrativ-fiscal contestat, însă nu a fost dispusă o executare silită care putea fi contestată și suspendată sau nu prin hotărâre judecătorească, întrucât a fost agreată o eşalonare a plăților obligațiilor fiscale respective, situație care, în opinia acesteia, este echivalentă cu o suspendare de drept a executării silite în virtutea normelor cuprinse în Codul de procedură fiscală și, prin urmare, creanțelor fiscale în discuție ar fi trebuit să li se aplice regimul creanțelor sub condiție suspensivă, iar nu rezolutorie, cum prevede textul criticat și astfel cum au fost înscrise, aspect ce are consecințe pe planul drepturilor creditorului fiscal.

18. În acest context, Curtea reține că, potrivit art. 102 alin. (5) din Legea nr. 85/2014, dreptul de vot și dreptul la distribuție ale

titularilor creanțelor sub condiție suspensivă la data deschiderii procedurii, inclusiv ale titularului creanțelor a căror valorificare este condiționată de executarea în prealabil a debitorului principal, se nasc numai după îndeplinirea condiției respective. În ceea ce privește titularul unor creanțe înscrise sub condiție rezolutorie, acesta, în virtutea prevederilor legale ce consacră această condiție — în mod general, Codul de procedură civilă și, în mod special în materia insolvenței, Legea nr. 85/2014 —, are exercițiul deplin al tuturor prerogativelor creditorului înscris la masa credală a debitorului în insolvență, întrucât înscrierea în tabelul de creanțe a unor creanțe sub condiție rezolutorie nu generează nicio interdicție sau restricție în ceea ce privește titularul unor asemenea creanțe și, prin urmare, acesta participă în procedură cu drepturile depline conferite de legea insolvenței, respectiv dreptul de vot și dreptul de distribuție, drepturi negate titularului unor creanțe înscrise sub condiție suspensivă.

19. De asemenea, este de remarcat faptul că, referitor la procedura insolvenței — primele măsuri, întocmirea tabelului de creanțe, contestațiile —, prin jurisprudența sa, Curtea a arătat că, în virtutea prevederilor art. 105 alin. (1) și (2) și ale art. 106 din Legea nr. 85/2014, toate creanțele vor fi supuse procedurii de verificare prevăzute de acest capitol, cu excepția creanțelor constatate prin hotărâri judecătorești executorii, prin hotărâri arbitrale executorii, precum și creanțele bugetare rezultând dintr-un titlu executoriu necontestat în termenele prevăzute de legi speciale (Decizia nr. 38 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 7 iunie 2018, și Decizia nr. 86 din 27 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 484 din 12 iunie 2018). De asemenea, în considerarea excepțiilor prevăzute de lege, prin Decizia nr. 11 din 18 aprilie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a statuat că, în interpretarea dispozițiilor art. 105 alin. (1) și (2) și ale art. 106 din Legea nr. 85/2014, administratorul/lichidatorul judiciar nu are atribuția de a verifica pe fond creanțele bugetare constatate prin titluri executorii, contestate în termenul legal în fața instanței specializate. Pentru a ajunge la această concluzie s-a arătat că, în conformitate cu prevederile art. 105 alin. (1) și (2) din Legea nr. 85/2014, nu sunt supuse verificării de către administratorul/lichidatorul judiciar creanțele constatate prin hotărâri judecătorești executorii, prin hotărâri arbitrale executorii și creanțele bugetare rezultate dintr-un titlu executoriu necontestat în termenele prevăzute de legi speciale, cu excepția cazurilor în care se constată stingerea, în tot sau în parte, a creanței sau prescrierea dreptului de a cere executarea silită a acesteia.

20. Administratorul/Lichidatorul judiciar nu poate, pe fond, să analizeze creanța nici în situația în care aceasta a fost contestată, întrucât legiuitorul a prevăzut o cale specială de contestare, respectiv legea contenciosului administrativ, iar o interpretare contrară ar contraveni principiului constituțional privind unicitatea căilor de atac. Prin urmare, administratorul/lichidatorul judiciar nu poate infirma acte emise în regim de putere publică, ci doar poate analiza creanța formal, respectiv dacă este plătită parțial sau total, dacă este prescrisă și dacă este contestată, cu menționarea acestui aspect, potrivit art. 58 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 85/2014, în virtutea căruia printre principalele atribuții ale administratorului judiciar se regăsește și verificarea creanțelor și, atunci când este cazul, formularea de obiecțiuni la acestea, notificarea creditorilor în cazul neînscrinerii sau înscrierii parțiale a creanțelor, precum și întocmirea tabelelor de creanțe. De altfel, dispozițiile art. 351 din Codul de procedură fiscală, cu referire la soluționarea căilor de atac în cazul actelor administrative fiscale privind debitorii în insolvență, prevăd că, prin derogare de la dispozițiile art. 75 din Legea nr. 85/2014, actele administrative fiscale emise înainte și

după intrarea în insolvență se supun controlului instanțelor specializate de contencios administrativ fiscal.

21. Având în vedere natura juridică a creanțelor în discuție și faptul că o decizie de impunere ce constituie titlu de creanță devine la scadență titlu executoriu, precum și faptul că o posibilă contestare a acestui titlu de creanță, în temeiul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, nu suspendă de plano, potrivit art. 278 din Codul de procedură fiscală, executarea actului administrativ-fiscal, actul administrativ fiscal din care izvorăște creanța se bucură de prezumția de legalitate și de veridicitate, însă, potrivit prevederilor art. 14 din Legea nr. 554/2004, suspendarea executării actului administrativ unilateral poate fi solicitată în cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente. Totodată, este de relevat faptul că, potrivit art. 203 din Codul de procedură fiscală, cu referire la suspendarea executării silită pentru sumele care fac obiectul eşalonării la plată a obligațiilor fiscale, precum și pentru alte obligații prevăzute de acest cod [la art. 194 alin. (1) lit. a)-c) și e)-j)], procedura de executare silită nu începe sau se suspendă, după caz, de la data comunicării deciziei de eşalonare la plată.

22. Concluzionând, Curtea reține că aplicarea Legii nr. 85/2014 are loc în coroborare cu alte norme legale, cu precădere cele care reglementează materia fiscală, iar contestarea actelor administrativ-fiscale urmează procedura prevăzută de Legea nr. 207/2015.

23. Prin urmare, având în vedere critica de neconstituționalitate, cadrul legal aplicabil în materie și considerentele antereferite, Curtea observă că aspectele invocate de autoarea excepției de neconstituționalitate sunt chestiuni ce țin de interpretarea și aplicarea legii. În ceea ce privește interpretarea și aplicarea legii, cu referire la conținutul și întinderea celor două noțiuni cuprinzătoare, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009), în speță fiind vorba despre interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale cuprinse în Legea nr. 85/2014 cu referire la admiterea la masa credală a creanțelor fiscale, cu precădere a creanțelor fiscale constatate printr-un act administrativ fiscal contestat și a cărui executare silită nu a fost suspendată prin hotărâre judecătorească definitivă, care vor fi înscrise sub condiție (rezolutorie) până la finalizarea contestației de către instanța de contencios administrativ sau contestate și eşalonate și care vor fi înscrise tot sub condiție (rezolutorie sau suspensivă).

24. În acest context, Curtea are în vedere faptul că dreptul, ca operă a legiuitorului, nu poate fi exhaustiv, iar dacă este lacunar, neclar, sistemul de drept recunoaște judecătorului competența de a tranșa ceea ce a scăpat atenției legiuitorului, printr-o interpretare judiciară, cauzală a normei. Sensul legii nu este dat pentru totdeauna în momentul creării ei, ci trebuie să se admită că adaptarea conținutului legii se face pe cale de interpretare — ca etapă a aplicării normei juridice la cazul concret, iar interpretarea autentică, legală poate constitui o premisă a bunei aplicări a normei juridice, prin faptul că dă o explicație corectă înțelesului, scopului și finalității acesteia, însă legiuitorul nu poate și nu trebuie să prevadă totul. În concret, orice normă juridică, ce va fi aplicată pentru rezolvarea unui caz concret, urmează să fie interpretată de instanțele judecătorești (interpretare judiciară, cazuală) pentru a emite un act de aplicare legal (Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, paragrafele 59 și 62).

25. Totodată, prin Decizia nr. 393 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 773 din 25 august 2020, paragraful 25, instanța de contencios constituțional a reținut că interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept, în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a câmpului său de aplicare. Instanțele

judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost învestite, interpretarea fiind faza indispensabilă procesului de aplicare a legii. Așadar, aplicarea și interpretarea legii sunt chestiuni ce țin de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție și, prin urmare, din această perspectivă, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

26. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (8¹) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, excepție ridicată de Societatea Italrom Leather — S.R.L. din comuna Vețel, satul Mintia, județul Hunedoara, în Dosarul nr. 2.015/97/2019/a1 al Tribunalului Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Ionița Cochînțu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 572

din 31 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochînțu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Eross Eniko în Dosarul nr. 3.463/96/2013*/a7 al Tribunalului Harghita — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.097D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea nr. 13 din 5 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 3.463/96/2013*/a7, **Tribunalul Harghita — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței**, excepție ridicată de Eross Eniko într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 85/2006 și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.097D/2020.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile criticate nu respectă exigențele de calitate a legii, întrucât nu prevăd în mod expres faptul că pentru angajarea răspunderii administratorului unei societăți, pe

lângă condiția faptei ilicite, este necesară și condiția ca încetarea plăților de către o societate, respectiv insolvența acesteia să fi fost consecința acestei fapte ilicite, astfel că, în practică, textul de lege este aplicat în mod diferit, iar consecința acestei aplicări este aceea de a atrage sancțiuni pecuniare și alte sancțiuni mult mai grave cum ar fi decăderea din dreptul de a fi administrator. Prin urmare, sancțiunile aplicabile și efectele pe care le produc normele în discuție au un caracter preponderent penal și se circumscriu noțiunii de acuzație în materie penală, însă nu oferă garanțiile aferente acestei acuzații, respectiv: dreptul la un proces echitabil, principiul securității juridice, principiul *ne bis in idem*, principiul *nullum crimen/nulla poena sine lege*, imprescriptibilitatea faptelor (privite atât prin normele cuprinse în Legea fundamentală, cât și prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale), aspect ce conduce și la încălcarea dreptului la muncă, a libertății economice, a principiului egalității în drepturi, a patrimoniului și a drepturilor nepatrimoniale. În contextul criticilor de neconstituționalitate se face referire la jurisprudența Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene în materia principiilor menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

6. Tribunalul Harghita — Secția civilă opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 138 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, care au următorul cuprins:

— Art. 138 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2): „(1) În cazul în care în raportul întocmit în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (1) sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului, judecătorul sindic poate dispune ca o parte a pasivului debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice altă persoană care a cauzat starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte:

a) au folosit bunurile sau creditele persoanei juridice în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane; (...)

d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea; (...)

(2) Aplicarea dispozițiilor alin. (1) nu înlătură aplicarea legii penale pentru faptele care constituie infracțiuni.”

11. Curtea observă că Legea nr. 85/2006 a fost abrogată prin art. 344 lit. a) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, iar prin art. 343 se dispune faptul că procesele începute înainte de intrarea în vigoare a acestei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date. Având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale în redactarea criticată.

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității (în componenta privind calitatea legii, ale art. 20 — *Tratatul internațional privind drepturile omului*, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (12) potrivit căruia nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii, ale art. 45 — *Libertatea economică*, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și ale art. 41 alin. (1) referitor la dreptul la muncă. De asemenea, sunt menționate art. 47 și 56 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și art. 6 cu privire la dreptul la un proces echitabil și art. 7 paragraful 1 referitor la principiul legalității incriminării și al pedepsei din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile criticate fac parte din capitolul IV — *Răspunderea membrilor organelor de conducere* din Legea nr. 85/2006. Referitor la atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență, Curtea reține că în succesiunea evenimentelor desfășurate în procedura insolvenței prevăzute de legea în discuție, administratorul judiciar sau, după caz, lichidatorul, în cazul procedurii simplificate, întocmește și supune judecătorului-sindic, în termenul stabilit de judecătorul-sindic, dar care nu va putea depăși 40 de zile de la data desemnării lichidatorului, un raport asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă. În acest context, în cazul în care în raportul întocmit în conformitate cu dispozițiile antereferite sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului, judecătorul sindic poate dispune ca o parte a pasivului debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice altă persoană care a cauzat starea de insolvență a debitorului.

14. În acest context, art. 138 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 menționează faptele pentru care se poate antrena răspunderea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, printre acestea regăsindu-se și cele reglementate la lit. a) și d), potrivit cărora persoanele menționate (i) au folosit bunurile sau creditele persoanei juridice în folosul propriu ori în cel al unei alte persoane sau (ii) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile ori nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea.

15. Față de aceste dispoziții legale, autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită că, în practică, normele criticate sunt interpretate și aplicate diferit, conducând la sancțiuni pecuniare, precum și la sancțiuni de altă natură, chiar penale, mult mai drastice decât decăderea din dreptul de a fi

administratorul societății, ca urmare a faptului că nu stabilesc, în mod concret, ipoteza că intrarea în insolvență este consecința faptelor prevăzute de normele criticate și care atrag răspunderea subiecților prevăzuți de lege, fiind lăsat la îndemâna autorităților îndrituite cu aplicarea procedurilor de insolvență să aprecieze dacă intrarea în insolvență este consecința faptelor ilicite.

16. Având în vedere cadrul legislativ mai sus prezentat, prin Decizia nr. 1.312 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 907 din 21 decembrie 2011, Curtea a reținut că dispozițiile art. 138 din Legea nr. 85/2006 nu instituie prezumția de culpă a persoanei a cărei răspundere se solicită să fie stabilită, ci prevăd în concret natura faptelor păgubitoare pentru societatea comercială debitoare care pot antrena răspunderea unor persoane din organele sale de conducere dacă au contribuit la ajungerea acesteia în stare de insolvență. Stabilirea existenței unor asemenea fapte și a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvență a societății comerciale debitoare se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile în materia insolvenței și în dreptul comun, pe baza unui probatoriu complet și pertinent. În cadrul acestui proces, persoana a cărei responsabilitate se cere a fi stabilită poate exercita fără nicio îngrădire dreptul la apărare, precum și căile legale de atac (pentru identitate de rațiune, a se vedea și Decizia nr. 449 din 12 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 18 iulie 2011).

17. De asemenea, cu privire la natura juridică a răspunderii persoanelor implicate în conducerea, supravegherea sau activitatea debitorului, precum și la condițiile răspunderii, dacă acestea au comis vreuna dintre faptele ilicite în discuție, prin Decizia nr. 370 din 3 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 771 din 10 august 2021, paragrafele 22 și următoarele, Curtea a învederat că aceasta este o răspundere civilă, iar, în funcție de izvorul obligației încălcate, răspunderea civilă poate fi delictuală pentru fapta proprie sau contractuală și care este condiționată de existența unui pasiv neacoperit, dar poate fi incidentă în toate formele procedurii insolvenței, respectiv generală sau simplificată, de reorganizare ori faliment, iar această formă de răspundere civilă nu poate fi angajată decât dacă debitorul este persoană juridică și numai în cadrul procedurii insolvenței. În ceea ce privește condițiile răspunderii, Curtea a arătat că răspunderea civilă în discuție presupune îndeplinirea următoarelor condiții: (i) săvârșirea unei fapte ilicite, (ii) existența prejudiciului, (iii) existența legăturii de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu și (iv) vinovăția făptuitorului, iar, în conformitate cu dispozițiile Codului civil [art. 1.357 alin. (1)], cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare și, prin urmare, faptele care pot atrage răspunderea civilă (a persoanelor avute în vedere de dispozițiile care stabilesc aceste fapte pentru care se poate antrena răspunderea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului) trebuie să fie ilicite, adică să fie comise cu nesocotirea unor dispoziții legale sau cu încălcarea unor reguli convenționale. Cele patru condiții ale răspunderii civile, mai sus menționate, trebuie îndeplinite indiferent de natura răspunderii — răspundere delictuală sau contractuală. Singura diferență dintre cele două forme de răspundere civilă nu este în materia condițiilor, ci a probațiunii, întrucât, în timp ce în cazul răspunderii delictuale toate cele patru condiții trebuie dovedite, în cazul răspunderii contractuale, una dintre ele este prezumată relativ, și anume vinovăția, dacă în prealabil se face dovada că persoana în cauză a încălcat o obligație contractuală.

18. Astfel, referitor la faptul că persoanele în cauză au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea, Curtea a arătat că: (i) în ceea ce privește obligația de a ține registrele cerute de lege, condiția impusă de legiuitor este că neîndeplinirea acesteia, adică faptul că nu s-a ținut contabilitatea în conformitate cu legea, să fi contribuit la ajungerea societății în stare de insolvență; (ii) simplul fapt că nu s-ar fi ținut contabilitatea potrivit legii nu este de natură să ducă la angajarea răspunderii în lipsa dovedirii raportului de cauzalitate între această faptă și ajungerea societății în stare de insolvență; (iii) normele juridice care reglementează organizarea și ținerea evidențelor contabile sunt cuprinse în Legea contabilității nr. 82/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, și în normele sale de aplicare; (iv) ținerea unei contabilități fictive, cauzarea dispariției unor documente contabile sau neținerea contabilității în conformitate cu legea pot realiza atât conținutul faptelor prevăzute de dispozițiile criticate, cât și al unor infracțiuni, cum ar fi infracțiunea de bancrută frauduloasă [art. 241 alin. (1) lit. a) din Codul penal] sau infracțiunea prevăzută de art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005, ori pot întruni conținutul unei contravenții la regimul fiscal; (v) având în vedere faptul că, în sine, încălcarea normelor privind ținerea contabilității nu este producătoare de prejudicii, nu este suficientă simpla existență a neținerii contabilității în conformitate cu legea, ci mai este necesar ca prin această faptă să se fi produs starea de insolvență, adică să existe o legătură de cauzalitate între faptă și starea de încetare a plăților, faptă ce poate constitui nu doar o faptă ilicită din punct de vedere civil, ci poate realiza conținutul infracțiunii de bancrută frauduloasă sau al unor infracțiuni ori contravenții la regimul fiscal; (vi) pentru ca nerespectarea prevederilor referitoare la evidența contabilității să atragă răspunderea pentru intrarea în insolvență, este necesară dovedirea existenței prejudiciului, a culpei și a legăturii de cauzalitate între faptă și intrarea în insolvență a debitoare; (vii) întrucât acțiunea necesită stabilirea unei legături de cauzalitate între fapta administratorului și insuficiența activului, nu sunt suficiente existența faptei de a nu ține o contabilitate periodică și nerespectarea dispozițiilor legale, fără a se concretiza modul în care această faptă a dus la insuficiența activelor; (viii) indiferent dacă este instituită prezumția că nu a fost ținută contabilitatea în conformitate cu legea, pentru atragerea răspunderii este necesară probarea faptului că neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de legea contabilității a contribuit la starea de insolvență, fiind necesară mai întâi dovada certă a săvârșirii faptelor referitoare la ținerea contabilității și apoi caracterul lor ilicit.

19. Față de aceste considerente, Curtea a subliniat că aceste aspecte nu intră în sfera atribuțiilor instanței de contencios constituțional, ci rămân la latitudinea instanței competente, întrucât administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar, ori de câte ori identifică persoanele culpabile de starea de insolvență a debitorului, va promova acțiunea în antrenarea răspunderii patrimoniale (Decizia nr. 370 din 3 iunie 2021, precitată, paragraful 28).

20. În ceea ce privește legătura de cauzalitate, Curtea a reținut că între fapta ilicită și prejudiciu (starea de insolvență, în terminologia legii) trebuie să existe o relație directă de la cauză la efect, în sensul că lipsa disponibilităților se datorează faptei prevăzute de lege, neintrând în domeniul „cauzelor” faptele care au favorizat, iar nu care determinat ori au contribuit la producerea stării de insolvență a debitorului. Or, conform dispozițiilor criticate, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte sau întregul pasiv al debitorului, persoană juridică, ajuns în stare

de insolvență, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu fapta respectivă, să fie suportată/suportat de membrii organelor de conducere și/sau de supraveghere din cadrul societății, precum și de orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului. Săvârșirea unei fapte ilicite dintre cele prevăzute limitativ de lege și existența unui prejudiciu sunt două condiții necesare, dar nu sunt suficiente pentru a putea fi antrenată răspunderea unei persoane în temeiul prevederilor legale ce reglementează atragerea răspunderii. Prin urmare, este necesar să se probeze și împrejurarea că prin săvârșirea faptei de către subiect a fost cauzat un prejudiciu debitorului și, indirect (consecutiv), creditorilor. Deci instanța trebuie să rețină că insolvența a fost determinată, în tot sau în parte, de fapta ilicită a persoanei împotriva căreia este exercitată acțiunea în răspundere civilă (Decizia nr. 370 din 3 iunie 2021, precitată, paragrafele 29 și 30).

21. Similar celor mai sus reținute și în coroborare cu acestea, este și situația faptei de a folosi bunurile sau creditele persoanei juridice în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane, soluție legislativă criticată, de asemenea, în prezenta cauză, fiind necesar a fi îndeplinite condițiile răspunderii civile, precum și celelalte aspecte mai sus învederate, pentru atragerea răspunderii în contextul dat, întrucât faptele prevăzute de art. 138 alin. (1) lit. a) pot realiza și conținutul (i) unor infracțiuni prevăzute de art. 272 alin. (1) lit. b) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, potrivit căruia se pedepsește cu închisoare ori cu amendă fondatorul, administratorul, directorul general, directorul, membrul consiliului de supraveghere sau al directoratului ori reprezentantul legal al societății care folosește, cu rea-credință, bunuri sau creditul de care se bucură societatea, într-un scop contrar intereselor acesteia sau în folosul lui propriu ori pentru a favoriza o altă societate în care are interese direct sau indirect, (ii) al infracțiunii de gestiune frauduloasă sau (iii) al infracțiunii de delapidare, după caz. Tocmai de aceea, prevederile art. 138 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 statuează că aplicarea dispozițiilor art. 138 alin. (1) din aceeași lege nu înlătură aplicarea legii penale pentru faptele care constituie infracțiuni.

22. Prin urmare, raportând critica de neconstituționalitate la considerentele antereferte, Curtea reține că aspectele invocate de autoarea excepției de neconstituționalitate sunt chestiuni ce țin de interpretarea și aplicarea legii. În ceea ce privește interpretarea și aplicarea legii, cu referire la conținutul și întinderea celor două noțiuni cuprinzătoare, Curtea

Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009), în speță fiind vorba despre interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale cuprinse în Legea nr. 85/2006 cu referire la faptele care ar conduce la antrenarea răspunderii persoanelor cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului.

23. În acest context, Curtea are în vedere faptul că dreptul, ca operă a legiuitorului, nu poate fi exhaustiv, iar, dacă este lacunar, neclar, sistemul de drept recunoaște judecătorului competența de a tranșa ceea ce a scăpat atenției legiuitorului, printr-o interpretare judiciară, cauzală a normei. Sensul legii nu este dat pentru totdeauna în momentul creării ei, ci trebuie să se admită că adaptarea conținutului legii se face pe cale de interpretare — ca etapă a aplicării normei juridice la cazul concret —, iar interpretarea autentică, legală poate constitui o premisă a bunei aplicări a normei juridice, prin faptul că dă o explicație corectă înțelesului, scopului și finalității acesteia, însă legiuitorul nu poate și nu trebuie să prevadă totul. În concret, orice normă juridică, ce urmează a fi aplicată pentru rezolvarea unui caz concret, urmează a fi interpretată de instanțele judecătorești (interpretare judiciară, cazuală) pentru a emite un act de aplicare legal (Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, paragrafele 59 și 62).

24. Totodată, prin Decizia nr. 393 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 773 din 25 august 2020, paragraful 25, instanța de contencios constituțional a reținut că interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept, în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a câmpului său de aplicare. Instanțele judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost investite, interpretarea fiind faza indispensabilă procesului de aplicare a legii. Așadar, aplicarea și interpretarea legii sunt chestiuni ce țin de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție, și, prin urmare, din această perspectivă, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Eross Eniko în Dosarul nr. 3.463/96/2013*/a7 al Tribunalului Harghita — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Harghita — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochînțu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 99

din 27 februarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (3), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (3), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 52/2020, excepție ridicată de Societatea BRD — Groupe Société Générale — S.A. din București în Dosarul nr. 21.532/281/2021 al Judecătoriei Ploiești și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 640D/2022.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, întrucât suspendarea de drept, care operează prin textul de lege criticat, este proporțională cu scopul urmărit, iar problema notificărilor vădit inadmisibile, doar pentru a se ajunge la o suspendare de drept, așa cum susține autoarea excepției, este o chestiune de aplicare a legii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 25 februarie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 21.532/281/2021, **Judecătoria Ploiești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (3), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**. Excepția a fost ridicată de Societatea BRD — Groupe Société Générale — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 52/2020, sunt neconstituționale, în măsura în care, în interpretarea și aplicarea acestora, efectul suspendării de drept ar fi recunoscut și în cazul notificărilor de dare în plată vădit inadmisibile (cărora nu li se aplică Legea nr. 77/2016) în raport cu dispozițiile legale care instituie condițiile

pentru a putea beneficia de procedura specială de stingere a obligațiilor prevăzută de această lege, respectiv condițiile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a)-e) și la art. 1 alin. (4) din Legea nr. 77/2016.

6. Se afirmă că noțiunea de *notificări de dare în plată vădit inadmisibile* se referă atât la notificările ce nu îndeplinesc condițiile stabilite prin Legea nr. 77/2016, la art. 4 alin. (1) lit. a)-d) și la art. 1 alin. (4), respectiv acele notificări cărora nu li se aplică Legea nr. 77/2016 în raport cu dispozițiile legale care instituie condițiile de admisibilitate ale procedurii dării în plată, a căror neîndeplinire face inutilă verificarea condiției impreviziunii stabilite la art. 4 alin. (1) lit. e) din lege, cât și la notificările ce nu îndeplinesc, la data transmiterii lor, condițiile ce fundamentează cazurile de impreviziune stabilite prin Legea nr. 77/2016. Se arată că notificarea de dare în plată, ce a generat invocarea prezentei excepții de neconstituționalitate, nu respectă condiția prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 77/2016.

7. Se afirmă, menționându-se jurisprudența Curții Constituționale în această materie, că problema neconstituționalității textelor de lege care recunosc efectul suspensiv de executare în situația specifică a notificărilor de dare în plată vădit inadmisibile, adică în ipoteza notificărilor transmise fără a fi îndeplinite condițiile preliminare pentru a recurge la procedura specială a dării în plată, respectiv condițiile stabilite de art. 4 alin. (1) lit. a)-d) din Legea nr. 77/2016 nu a fost analizată.

8. Se apreciază că este evident că rațiunea pentru care legiuitorul a conferit caracterul suspensiv de executare în cazul unei notificări admisibile (în legătură cu care judecătorul va decide dacă se impune măsura adaptării sau, după caz, a încetării contractului de credit), efect legitimat inclusiv prin jurisprudența Curții Constituționale, nu subzistă în cazul în care se formulează o notificare vădit inadmisibilă, așa cum este notificarea de dare în plată din prezenta cauză, prin care garantul ipotecar a solicitat stingerea obligațiilor unui profesionist care, prin definiție, nu poate beneficia de procedura prevăzută de Legea nr. 77/2016. Așadar, în acest context, legea este neclară și aptă să genereze interpretări diferite, contrar exigențelor prescise de Legea fundamentală, transpuse, în final, în lipsa de previzibilitate a normei. În mod evident, textul este neclar și încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție și normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, generând insecuritate în circuitul civil și riscul unei practici judiciare neunitare, cu efecte negative asupra ambelor părți ale contractului de credit, din moment ce este susceptibil de interpretări diferite.

9. Se menționează că ipoteza comună a textelor legale criticate este aceea că formularea unei notificări de dare în plată de către debitor conduce în mod automat, de drept, la suspendarea oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare (inclusiv executare silită) demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia, împotriva debitorului sau împotriva garanților săi personali sau ipotecari. Mai mult, art. 6 alin. (2) din Legea nr. 77/2016 stabilește momentul până la care operează efectul suspensiv, și anume până la admiterea

definitivă a contestației formulate de către creditor împotriva notificării de dare în plată, în condițiile art. 7 din lege, moment de la care se poate relua orice procedură judiciară sau extrajudiciară, atât împotriva debitorului, cât și împotriva altor garanți personali sau ipotecari.

10. Se consideră că în lipsa unei dispoziții legale exprese care să reglementeze ipoteza notificărilor succesive, în practică au fost oferite interpretări contradictorii ale textelor criticate, creându-se o stare de arbitrar și impredictibilitate a raporturilor juridice civile, inadmisibilă într-un stat de drept, cu un impact major asupra posibilității creditorilor de recuperare a creanțelor datorate.

11. Se susține că accesul la justiție al creditorului este îngrădit, în mod nejustificat, în condițiile în care, practic, acestuia i se recunoaște o singură cale (contestația la notificare), chiar dacă este vorba despre o notificare vădit inadmisibilă, care nu întrunește condițiile prevăzute și definite în mod clar de lege. În schimb, în ceea ce privește debitorul, acesta beneficiază de plenitudinea drepturilor fără ca sancțiunea pentru exercitarea abuzivă/vădit ilicită să aibă caracter efectiv, raportat la beneficiile aduse, *ex lege*, pe baza comunicării notificărilor de dare în plată vădit inadmisibile.

12. În final, se mai susține că recunoașterea posibilității debitorului de a formula notificări de dare în plată vădit inadmisibile constituie o restrângere a dreptului de proprietate al creditorului, respectiv a dreptului la recuperarea creanței sale.

13. **Judecătoria Ploiești** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere că dispozițiile de lege criticate respectă condițiile de previzibilitate și accesibilitate cerute pentru aplicarea oricărui text legal, rezultând clar din cuprinsul acestora că, în cazul în care se apelează la comunicarea notificării de dare în plată, atât plata către creditor, cât și dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor și garanților se suspendă. Totodată, jurisprudența este unitară cu privire la efectul suspensiv de drept al notificării de dare în plată, fără nicio distincție referitoare la legalitatea sau temeinicia acesteia. De asemenea, din analiza dispozițiilor de lege criticate, instanța reține că acestea sunt în concordanță și cu deciziile Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016 și nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 5 alin. (3), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016, potrivit căruia:

— Art. 5 alin. (3): „*Prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere și nici mai lung de 90 de zile, perioadă în care se suspendă orice*

plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de un creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia. Neprezentarea debitorului la termenele indicate în notificare echivalează cu renunțarea la notificarea de dare în plată și părțile vor fi repuse de drept în situația anterioară.”;

— Art. 6 alin. (1): „*De la data primirii notificării prevăzute la art. 5 se suspendă dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanților personali sau ipotecari.*”;

— Art. 7 alin. (4): „*Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului. De la data comunicării notificării de dare în plată, executările silite aflate în derulare, inclusiv popriri, se suspendă automat.*”

18. Autoarea excepției consideră că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) privind principiul statului de drept, al legalității, al calității legii și al securității juridice, art. 21 alin. (1)-(3) privind accesul liber la justiție, art. 44 alin. (1) privind dreptul de proprietate privată, art. 57 referitor la exercitarea drepturilor și a libertăților și în art. 124 alin. (1) privind înfăptuirea justiției.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 77/2016, „*Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor*”. Conform art. 1 alin. (2) din legea menționată, noțiunea de consumator în înțelesul acestui act normativ nu este una autonomă, ci ea este cea prevăzută în art. 2 pct. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 28 martie 2007, potrivit căruia „*consumator — orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artistice ori liberale*” și în art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 3 august 2012, care stabilește că „*Prin consumator se înțelege orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artistice ori liberale*”. Or, în prezenta cauză, din înscririle aflate la dosar, Curtea reține că între BRD — Groupe Société Générale — S.A. din București, în calitate de creditor, și Societatea Pescăruș IP — S.R.L., în calitate de debitor, la data de 27 octombrie 2010, a fost încheiat un contract de credit.

20. În aceste condiții, Curtea observă că entitatea anterior menționată nu este consumator în sensul Legii nr. 77/2016, ceea ce înseamnă că prevederile acesteia nu sunt aplicabile în privința raportului juridic astfel convenit.

21. Raportând aceste aspecte la condiția de admisibilitate referitoare la legătura cu soluționarea cauzei, Curtea reține că aceasta presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea în acest sens Decizia nr. 376 din 26 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 7 august 2015, paragraful 26,

sau Decizia nr. 108 din 7 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 423 din 8 iunie 2017, paragraful 20).

22. Prin urmare, întrucât Legea nr. 77/2016 nu privește situația persoanelor juridice, rezultă că ea nu are nicio incidență cu privire la contractele de credit încheiate de acestea, indiferent că a fost constituită o garanție ipotecară de către garanți persoane fizice.

23. Având în vedere că, potrivit art. 29 alin. (1) teza finală din Legea nr. 47/1992, „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor (...) privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei (...)” și că dispozițiile de lege care formează obiect al excepției de neconstituționalitate trebuie să aibă legătură cu soluționarea

cauzei, se constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (3), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă. În același sens, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 570 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 17 ianuarie 2018, paragrafele 22 și 23, Decizia nr. 727 din 21 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 26 martie 2018, paragrafele 24-26, Decizia nr. 807 din 7 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 29 martie 2018, paragrafele 35-37, și Decizia nr. 25 din 23 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din 22 august 2018, paragrafele 20 și 21.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 alin. (3), ale art. 6 alin. (1) și ale art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea BRD — Groupe Société Générale — S.A. din București în Dosarul nr. 21.532/281/2021 al Judecătorei Ploiești.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Ploiești și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ
Nr. 1.826 din 18 iulie 2025

AUTORITATEA VAMALĂ ROMÂNĂ
Nr. 2.372 din 18 iulie 2025

ORDIN

pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Autorității Vamale Române nr. 417/1.204/2025 privind aprobarea criteriilor pentru evaluarea riscului fiscal în vederea determinării operatorilor economici care prezintă risc fiscal ridicat, prevăzuți la art. 375 alin. (11) și la art. 435 alin. (31) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Având în vedere prevederile art. 375 alin. (11) și ale art. 435 alin. (31) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și avizul conform al Ministerului Finanțelor comunicat cu Adresa nr. 839.198 din data de 9.07.2025, în temeiul art. 375 alin. (13) și al art. 435 alin. (34) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, al art. 2 alin. (5) din Legea nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările ulterioare, al art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (3) din Hotărârea

Guvernului nr. 237/2022 privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. C din cadrul anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală și președintele Autorității Vamale Române emit următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Autorității Vamale Române nr. 417/1.204/2025 privind aprobarea criteriilor pentru evaluarea riscului fiscal în vederea determinării operatorilor economici care prezintă risc fiscal ridicat, prevăzuți la art. 375 alin. (1¹) și la art. 435 alin. (3¹) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 26 martie 2025, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, punctele 4, 5 și 7 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„4. operatorii economici care au declarat domiciliul fiscal la sediul unui cabinet de avocatură;

5. operatorii economici care au obținut autorizații și/sau au fost înregistrați în domeniul comercializării produselor accizabile în ultimele 12 luni. Nu intră în această categorie operatorii economici care au reînnoit în ultimele 12 luni autorizațiile obținute anterior;

7. operatorii economici cu un istoric fiscal inadecvat care se încadrează în una dintre situațiile de mai jos:

a) care în ultimii 5 ani au înregistrat obligații fiscale restante la bugetul general consolidat, de natura celor administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, în sensul art. 157 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, pentru care s-a dispus executarea garanției;

b) care în ultimele 12 luni au depus declarațiile fiscale cu o întârziere mai mare de 5 zile de la termenul legal;

c) care în ultimii 5 ani au beneficiat de eșalonări și/sau restructurări la plată și care se încadrează în una dintre următoarele situații:

(i) nu au respectat termenele stabilite prin graficul de eșalonare/graficul de plată, chiar dacă acestea au fost stinse în termenul suplimentar prevăzut de lege;

(ii) nu au achitat obligațiile fiscale declarate după data acordării eșalonării și/sau restructurării, în termenul prevăzut de lege, chiar dacă acestea au fost stinse în termenul suplimentar reglementat prevăzut de lege;

(iii) înregistrează obligații fiscale/bugetare, altele decât cele prevăzute la pct. (i) și (ii), care reprezintă condiție de menținere a valabilității eșalonării și/sau restructurării la plată;

(iv) au pierdut valabilitatea eșalonării și/sau restructurării la plată, iar ulterior au solicitat menținerea valabilității acesteia, potrivit legii;

d) care au asociați majoritari și/sau administratori care în ultimii 10 ani au mai fost asociați sau administratori în societăți care au

fost autorizate și/sau înregistrate în domeniul comercializării produselor accizabile, ale căror autorizații/atestare au fost revocate și care se încadrează în una dintre următoarele situații:

(i) la data radierii sau cesionării părților sociale/acțiunilor, societățile respective înregistrau obligații fiscale restante la bugetul general consolidat, de natura celor administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală;

(ii) a fost deschisă procedura insolvenței, respectiv perioada de observație, reorganizare judiciară sau faliment;

e) care au solicitat restituirea sau compensarea unor sume de bani de la bugetul general consolidat, iar în urma acțiunilor de control ale organelor fiscale se constată că pentru cel puțin 25% din suma solicitată nu au drept de restituire;

f) care nu au fonduri financiare la nivelul achizițiilor lunare de produse accizabile.”

2. După articolul 1 se introduce un nou articol, articolul 11, cu următorul cuprins:

„Art. 11. — În situația în care, în urma acțiunilor de control ale organelor fiscale, se constată faptul că un operator economic autorizat și/sau înregistrat, care nu a fost încadrat inițial în categoria de risc fiscal ridicat, se încadrează, ulterior, în unul dintre criteriile de risc prevăzute la art. 1, în termen de maximum 5 zile se comunică Agenției Naționale de Administrare Fiscală — Direcția generală antifraudă fiscală — structura centrală riscul fiscal identificat, în vederea analizării și informării autorității vamale teritoriale competente.”

3. La articolul 4, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — (1) În cazul operatorilor economici care solicită autorizarea ca destinatar înregistrat, autoritatea vamală teritorială competentă pentru autorizare, în termen de 2 zile de la data emiterii autorizației, solicită Agenției Naționale de Administrare Fiscală — Direcția generală antifraudă fiscală — structura centrală analizarea criteriilor de risc fiscal pentru operatorul economic.”

4. La articolul 4, alineatul (2) se abrogă.

5. La articolul 4, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Agenția Națională de Administrare Fiscală — Direcția generală antifraudă fiscală — structura centrală comunică autorității vamale teritoriale competente pentru autorizare încadrarea/neîncadrarea operatorului economic autorizat în categoria de risc fiscal, în maximum 30 de zile lucrătoare de la primirea solicitării.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Adrian Nicușor Nica

Președintele Autorității Vamale Române,
Marcel Simion Mutescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 180

din 19 mai 2025

Dosar nr. 319/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Dobrescu	— judecător la Secția I civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina-Gianina Prelipcean	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 319/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Maria-Camelia Drăgușin, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.029/99/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, nefiind formulate puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 16 ianuarie 2025, în Dosarul nr. 1.029/99/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu asupra următoarei chestiuni de drept:

Dacă în aplicarea art. 158 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, în interpretarea dispozițiilor pct. 93 din anexa nr. 1 și pct. 114 din anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Muncii și Ocrotirilor Sociale nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, astfel cum a fost completat prin Adresa Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 436/717 din 10.06.1995 (comunicată unităților sanitare cu Scrisoarea Ministerului Sănătății nr. DP/XI/C/24.058 din 15.06.1995), și ale dispozițiilor art. 3 din Ordinul nr. 40 din 4 iulie 1990 emis de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 655/4.06.1990, pentru aprobarea criteriilor de încadrare pe categorii de risc radiologic a locurilor de muncă din unitățile autorizate să desfășoare activități din domeniul nuclear, activitatea prestată în perioada 1969-1.04.2001 de către salariații laboratoarelor de radiologie din cadrul spitalelor de stat autorizate să desfășoare activități în domeniul nuclear, în unități clasificate în categoria de risc radiologic maxim III și IV, în cazul cărora a fost urmată procedura de încadrare a activității în grupele de muncă, beneficiază legal de încadrare în fosta grupa a II-a de muncă sau în fosta grupă I de muncă?

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

8. *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 263/2010):

Capitolul IX — Dispoziții tranzitorii

Art. 158. — (...) (6) În situația în care există suspiciuni cu privire la legalitatea încadrării activității în grupele I și/sau a II-a de muncă, angajatorii sau orice alți deținători legali de arhive sunt obligați să pună la dispoziția Casei Naționale de Pensii Publice și/sau a caselor teritoriale de pensii, după caz, la solicitarea acestora, documentele întocmite anterior datei de

1 aprilie 2001 pe baza cărora s-au eliberat adeverințele care atestă încadrarea persoanelor în fostele grupe I și/sau a II-a de muncă, în vederea verificării respectării legislației în domeniu.

(7) În situația în care, ca urmare a verificărilor prevăzute la alin. (6), se constată încălcări ale legislației privind încadrarea în grupe superioare de muncă sau nu sunt prezentate documentele care au stat la baza eliberării adeverințelor, perioadele respective sunt valorificate ca vechime în muncă/stagiu de cotizare în condiții normale de muncă.

9. *Ordinul Ministerului Muncii și Ocrotirilor Sociale, Ministerului Sănătății și al Comisiei Naționale pentru Protecția Muncii nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, cu modificările și completările ulterioare* (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 50/1990):

Anexa nr. 1 — Grupa I de muncă

Lista locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale stabilite conform art. 2 din Decretul-lege nr. 68/1990

93. Unități nucleare de gradul III și IV

Anexa nr. 2 — Grupa II de muncă

Lista locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale stabilite conform art. 2 din Decretul-lege nr. 68/1990

114. Laboratoare sau compartimente de radiologie (personal sanitar superior, personal sanitar mediu și personal tehnic)

10. *Ordinul nr. 40 din 4 iulie 1990 emis de Comisia Națională pentru Controlul Activităților nucleare* (Ordinul nr. 40 din 4 iulie 1990):

Art. 3. — Salariații care desfășoară activități din domeniul nuclear vor fi încadrați în categoria de risc radiologic de către unitatea titulară de autorizație ținând seama de categoria de risc radiologic maxim stabilită prin autorizație și locul de muncă al fiecăruia, aplicând prezentele criterii. Propunerea de încadrare va fi făcută de șeful unității nucleare și va fi aprobată prin decizie de consiliul de administrație.

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. *Prin Sentința civilă nr. 1.331 din 27 iunie 2024, Tribunalul Iași* a admis contestația formulată de contestatorul M.O. în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii Iași și a obligat-o pe aceasta să îi emită o decizie de pensie prin care drepturile de pensie să îi fie stabilite cu valorificarea perioadelor 1.12.1992-1.02.2000 și 1.09.2000-1.04.2001 ca reprezentând stagiu de cotizare realizat în grupa I de muncă, conform adeverinței eliberate de Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Spiridon” Iași.

12. În considerentele acestei sentințe tribunalul a reținut că mențiunile din carnetul de muncă al contestatorului au fost susținute de adeverința eliberată de Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Spiridon” Iași. Din cuprinsul acestei adeverințe rezultă că temeiul juridic al încadrării în grupa I de muncă îl reprezintă Ordinul Ministerului Sănătății nr. 50/1990, anexa nr. 1, pct. 93, și Adresa Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 436/717/1995.

13. În acest sens, la pct. 93 din anexa nr. 1 la Ordinul Ministerului Sănătății nr. 50/1990 au fost înscrise locurile de muncă desfășurate în unități nucleare de gradul III și IV, iar din Adresa Ministerului Sănătății nr. DP/XI/C/24.058/15.06.1995 rezultă că fac parte din categoria unităților nucleare și laboratoarele de radiologie, gradul stabilindu-se în funcție de clasificarea CNCAN. Având în vedere că Laboratorul de radiologie al Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sf. Spiridon” din Iași, în care a prestat activitate contestatorul, făcea parte din categoria unităților nucleare de gradul IV, respectiv III, instanța a considerat că în mod corect s-a menționat în carnetul de

muncă și în adeverință, ca temei legal de încadrare în grupa I, pct. 93 din anexa nr. 1 la Ordinul Ministerului Sănătății nr. 50/1990.

14. *Împotriva acestei sentințe a declarat apel intimata Casa Județeană de Pensii Iași*, arătând că a respectat și a aplicat întocmai drepturile și obligațiile prevăzute la art. 158 alin. (6) și (7) din Legea nr. 263/2010.

15. Aceasta a considerat că activitatea intimatului, desfășurată în laboratorul de radiologie și imagistică medicală, ca asistent medical specialitatea radiologie, putea fi încadrată numai în grupa a II-a de muncă, în temeiul pct. 114 din anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Sănătății nr. 50/1990.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

16. Completul de judecată al instanței de trimitere a apreciat că litigiul dedus judecății se circumscrie domeniului specific de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, instanța fiind investită cu judecarea unei cereri „privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice”.

17. A considerat că soluționarea apelului depinde de modalitatea de interpretare și aplicare a prevederilor în discuție.

18. Totodată, a menționat că, în urma consultării jurisprudenței instanței supreme, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-o hotărâre pronunțată în recurs în interesul legii, iar problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Părțile nu au exprimat puncte de vedere cu privire la dezlegarea problemei de drept.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

20. Completul de judecată al instanței de trimitere a arătat că nu există niciun motiv pentru a aprecia ca incorectă încadrarea în grupe de muncă prin raportare la dispozițiile legale dedicate unităților nucleare, în funcție de categoriile de risc stabilite de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, respectiv cele din anexa nr. 2 pct. 114 și anexa nr. 1 pct. 93, câtă vreme contestatorul a lucrat în unitatea nucleară autorizată.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

21. Față de conținutul întrebării adresate instanței supreme, nu a mai fost necesară consultarea instanțelor cu privire la chestiunea de drept sesizată.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

22. Prin Decizia nr. 9 din 16 mai 2016 a Completului competent să judece recursul în interesul legii, pronunțată în Dosarul nr. 5/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 891 din 8 noiembrie 2016, s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor pct. 6-8 și 12 din Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 50/1990, instanțele de judecată au posibilitatea analizării și constatării pe cale judiciară, ulterior abrogării acestui act normativ, a încadrării muncii prestate în perioada 18 martie 1969-1 aprilie 2001, după caz, în grupele I sau II de muncă.”

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

23. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 481 din 27 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 3 martie 2023, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 158 alin. (6) și (7) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, iar prin Decizia Curții Constituționale nr. 446 din 13 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 1108 din 11 decembrie 2023, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 158 alin. (4)-(7) din aceeași lege.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

24. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

25. Temeiul sesizării îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

26. Din analiza dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 rezultă că declanșarea procedurii hotărârii prealabile este posibilă numai în cazul în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, circumscrisă domeniului de aplicare al art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

27. Evaluarea elementelor sesizării relevă întrunirea doar în parte a condițiilor de admisibilitate mai sus enunțate.

28. Astfel, se constată că procesul în care a fost formulată sesizarea are ca obiect contestarea unei decizii privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă, emisă de Casa Județeană de Pensii Iași. Anterior pensionării, contestatorul a avut calitatea de angajat cu contract individual de muncă la Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Spiridon” Iași.

29. Prin urmare, obiectul dedus judecății privește stabilirea și plata drepturilor la pensie ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

30. Cauza în care a fost formulată sesizarea se află în faza procesuală a apelului, pe rolul unui complet de judecată specializat în conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul Curții de Apel Iași, care judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 96 pct. 2 și art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, raportat la art. 155 alin. (1) din Legea nr. 263/2010.

31. Așadar, primele două condiții de admisibilitate, anterior enunțate, sunt îndeplinite.

32. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, instanța supremă constată că această cerință instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept și, pe de altă parte, să fie stabilită legătura necesară dintre dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

33. Cu referire la primul aspect, în lipsa unei definiții legale a noțiunii, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formată în aplicarea art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a statuat în mod constant că, pentru a se putea discuta de existența unei chestiuni de drept, este necesar ca problema de drept antamată „să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să

reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății” (spre exemplu, Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

34. În prezenta cauză, din cuprinsul încheierii de sesizare nu reiese existența unui text legal îndoielnic, lacunar, care să se impună a fi interpretat pe calea mecanismului de unificare a jurisprudenței, modalitatea de formulare a întrebării prealabile ducând la concluzia că, în realitate, instanța de trimitere solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să identifice, în concret, norma legală aplicabilă contextului litigios.

35. În esență, curtea de apel solicită instanței supreme să stabilească dacă situația contestatorului, care a avut calitatea de angajat în cadrul unui laborator de radiologie al unui spital de stat, autorizat să desfășoare activități în domeniul nuclear în unități clasificate în categoria de risc radiologic maxim III și IV, se încadrează în prevederile pct. 93 din anexa nr. 1 la Ordinul Ministerului Sănătății nr. 50/1990, care se referă la unitățile nucleare de gradul III și IV, încadrate în grupa I de muncă, sau în cele ale pct. 114 din anexa nr. 2 la același ordin, referitoare la laboratoare sau compartimente de radiologie, încadrate în grupa II de muncă.

36. Așadar, instanța de trimitere solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție, pe calea sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, identificarea normei juridice aplicabile situației de fapt, în vederea soluționării pe fond a litigiului.

37. Se mai impune a se observa că, deși în cuprinsul întrebării formulate instanța de trimitere face referire la prevederile art. 158 alin. (6) și (7) din Legea nr. 263/2010, considerentele expuse în justificarea sesizării nu susțin necesitatea interpretării acestor prevederi legale, care, de altfel, fac referire la verificările pe care casele de pensii sunt îndreptățite să le efectueze asupra documentelor prezentate în susținerea încadrării activităților în grupele I și II de muncă, precum și consecințele rezultatelor unor astfel de verificări. Instanța de trimitere nu a exprimat însă un dubiu cu privire la modalitatea de interpretare a acestor dispoziții legale, ci o îndoială referitoare la norma aplicabilă situației juridice concrete a contestatorului — pct. 93 din anexa nr. 1 sau pct. 114 din anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Sănătății nr. 50/1990 — în funcție de care se realizează încadrarea acestuia în grupa I sau, dimpotrivă, în grupa II de muncă.

38. Or, după cum s-a reținut în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, operațiunile de identificare, interpretare și aplicare a textelor de lege circumstanțelor care caracterizează fiecare litigiu, deci de realizare a raționamentului judiciar, rămân în atributul exclusiv al instanței investite cu soluționarea litigiului, neputând fi transferate completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile (*a se vedea Decizia nr. 71 din 11 noiembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1330 din 31 decembrie 2024*).

39. Așadar, sesizarea formulată de instanța de trimitere are ca scop determinarea normei incidente și a modului de aplicare a acesteia în situația litigioasă expusă în actul de sesizare, aspecte care însă excedează competențelor Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Întrebarea adresată instanței supreme nu se circumscrie necesității unei interpretări *in abstracto* a unor dispoziții legale, reprezentând, în realitate, o problemă de determinare a normei aplicabile, în funcție de cadrul judecății, contrar exigențelor procedurale ale

mecanismului hotărârii prealabile, care impun ca sesizarea să vizeze exclusiv chestiuni de interpretare a legii la nivel de principiu. Ca atare, sesizarea nu poate primi o dezlegare pe fond, câtă vreme se tinde la o „delegare” a funcției jurisdicționale a instanței de trimitere (aceea de a aplica dreptul faptelor deduse judecății) către instanța supremă, îndrituită legal doar să dea dezlegări de principiu asupra unor veritabile chestiuni de drept, iar nu să confirme norma de drept incidentă raportului

juridic litigios (a se vedea *Decizia nr. 85 din 18 noiembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 27 ianuarie 2025*).

40. Prin urmare, constatând că nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, prezenta sesizare va fi respinsă, ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.029/99/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă în aplicarea art. 158 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, în interpretarea dispozițiilor pct. 93 din anexa nr. 1 și pct. 114 din anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Muncii și Ocrotirilor Sociale nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, astfel cum a fost completat prin Adresa Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 436/717 din 10.06.1995 (comunicată unităților sanitare cu Scrisoarea Ministerului Sănătății nr. DP/XI/C/24.058 din 15.06.1995), și ale dispozițiilor art. 3 din Ordinul nr. 40 din 4 iulie 1990 emis de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 655/4.06.1990, pentru aprobarea criteriilor de încadrare pe categorii de risc radiologic a locurilor de muncă din unitățile autorizate să desfășoare activități din domeniul nuclear, activitatea prestată în perioada 1969-1.04.2001 de către salariații laboratoarelor de radiologie din cadrul spitalelor de stat autorizate să desfășoare activități în domeniul nuclear, în unități clasificate în categoria de risc radiologic maxim III și IV, în cazul cărora a fost urmată procedura de încadrare a activității în grupele de muncă, beneficiază legal de încadrare în fosta grupă a II-a de muncă sau în fosta grupă I de muncă?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 19 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Maria-Camelia Drăgușin

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

